

BREEDER

MAGAZINE

KATTENS REPRODUKTION

Den viktiga råmjölken
kattungens första måltid

S*KungsgardenCats
– nya Royal Canin
ambassadörer

Bild: World Winner 2015 SC S*Amiliisibiri´s
Prinzessin Glorina DSM, DVM

02

ANSVARIG UTGIVARE

Naana Rench
naana.rench@royalcanin.com

ANSVARIG FÖR VETENSKAPLIG KOMMUNIKATION

Åsa Dufva
asa.dufva@royalcanin.com

LAYOUT OCH SKRIBENT

Ewa Ivarsson
ewa.ivarsson@royalcanin.com

ADRESS

Royal Canin Sverige AB
Box 4133
422 04 Hisings Backa

BESÖKSADRESS

Rimmaregatan 1B

TELEFON

+46 31-742 42 40

E-POST

info.swe@royalcanin.com

WEBB

www.royalcanin.se

FACEBOOK

www.facebook.com/royalcanin.se

PET CARE CLUB (konsumentklubb)

petcareclub.se

ÖPPETTIDER KONTORET

Måndag-fredag 8 - 17

TRYCK

Inform Tryckeri – 2016

VI STÖTTAR DIG I AVEL MED RÄTT PRODUKTER

Naana

Bästa medlem!

I detta nummer fortsätter vi vår djupdykning inom reproduktionsområdet. Vi tittar också närmare på kattungens första måltider. En låg mjölkproduktion eller försämrade mjölk kvaliteten har en direkt inverkan på de nyfödda kattungarna eftersom mjölken är deras enda källa till energi och näring under de första levnadsveckorna. Har honan inte tillräckligt med mjölk gäller det att veta hur man på bästa sätt kan stödmata kattungarna.

Vi välkomnar välkända mor och dotter Granlid, bengaluppfödarna bakom stamnamnet S*KungsgardenCats. Läs deras spännande berättelse på sidorna 12-19 om hur allt började för tio år sedan med deras superhane från Kalifornien.

Årets Hälsobarometer är genomförd och visar att seniorekontroller är mycket viktiga. Katten räknas som äldre vid omkring 12 års ålder och många veterinärer rekommenderar seniorekontroll från och med 9 års ålder. Självklart är det individuellt och det kan vara klokt att be om en genomgång vid vaccinationen. Att göra en hälsokontroll är ett bra sätt att förebygga och hitta sjukdomar i ett tidigt skede. Hur kan du hjälpa din åldrande katt att behålla hälsan och livskvaliteten?

Vår kollega David Hansen jobbar som kattspecialist på ROYAL CANIN i Norge. Han har skrivit en artikel om Britt Jarling och hennes kattuppfödning – Nordic Lynx som du kan läsa om på sidorna 24-26. Artikeln är skriven på norska.

Manimalis gör ett fantastiskt arbete för att öka kännedomen om sällskapsdjurens positiva effekt på den enskilda människan och samhället. Deras motto är, att alla som vill, ska ha möjlighet att komma i kontakt med sällskapsdjur under livets alla skeden. Vårdhundar finns det mycket att läsa om, men om vårdkatter skrivs det inte lika ofta. Känner du till någon vårdkatt som du vill tipsa oss om? Skriv till jenni.nielsen@royalcanin.com

Trevlig läsning och njut av sommar och sol!

Naana Rench

Artikelserie – del 2

Kattens reproduktion

Text // Jenni Nielsen, Cat Breeder Specialist

Källa // Royal Canins bok "Praktisk guide för kattuppfödning"

Finns det något mer bedårande än små kattungar som tar sig fram på darrande ben, fulla av nyfikenhet? Katten är ett fantastiskt djur som bjuder på mycket kärlek, bus och mysiga stunder när de trivs och mår bra. Att få vara med om en kattfödsel och sedan följa kullens utveckling och framfart – det är något alldeles speciellt. Har man varit med om det en gång, vill man gärna uppleva det igen...

DAGS FÖR FÖRSTA KULLEN?

Innan man bestämmer sig för att börja avla på sin katt, bör man vara väl förberedd och ha en plan för vart kommande kattungar ska flytta när det blir dags. Det finns en myt om att en katt mår bra av att få en kull. Det stämmer inte. En katt mår lika bra av att inte få några kattungar. En dräktighet är tvärtom förenad med många risker.

Vi vill på inget vis avskräcka från avel – tvärtom – vi vill stötta dig på det sätt vi kan bäst – med vår kunskap och väl anpassade produkter som matchar både din katthonas och kommande kattungars behov. Genom rätt anpassad kost, skapar du de bästa förutsättningarna för en god fosterutveckling, en gynnsam mjölkproduktion och sunda, välutvecklade kattungar.

Du som går i avelstankar blir i den här artikelserien guidad genom kattens fortplantning, födsel och avväjning. Texten är till stor del baserad på vår populära bok "Praktisk guide för kattuppfödning", som bland andra den internationellt välkända veterinären dr Susan Little är medförfattare till.

HONANS KÖNSMOGNAD OCH LÖP

Honan är könsmogen när hon löper för första gången. Det finns ingen regel för när detta sker utan mycket styrs utifrån honans vikt, men andra faktorer som exempelvis hur socialiserad katt-honan är, hur långa dagarna är, när på året honan är född och vilken ras det rör sig om påverkar också tiden för när det första löpet inträffar. Generellt kan man dock säga att en hona blir

könsmogen när hon kommit upp i en vikt av minst 2,5 kilo.

Våra inomhuskatter som utsätts för regelbundet ljus har en tendens att löpa under hela året men fertiliteten brukar vanligtvis vara lägre under de mörka vintermånaderna.

Löpets första fas (proestrus) varar under 0,4–2 dagar, med ett medeltal på 1,2 dagar. Det är inte säkert att man som ägare uppfattar denna fas.

Det är först när löpet går in i nästa fas som i dagligt tal kallas höglöp (estrus) som man märker att honan betar sig annorlunda. Många som aldrig upplevt en hona som höglöper, kan bli skrämmda och tro att katten har ont eller mår riktigt, riktigt dåligt. Hon jamar högljutt och långdraget, hon gnider sig mot allt och alla eller rullar runt på golvet. Om du klappar henne så intar hon en hukande ställning och trampar med svansen lagd åt sidan. Det handlar alltså inte om att honan mår dåligt eller har ont, det handlar om att hon höglöper och är villig att bli parad.

Redan när din hona börjar löpa, kan du ge henne ett energigt foder med anpassat innehåll av näringsämnen med viktiga funktioner under dräktighet och digivningen som; folsyra, taurin, fettsyrorerna EPA och DHA samt beta-karoten. Queen är den av Royal Canins produkter som är speciellt framtagen för att möta just den dräktiga och digivande katthonas behov. I Breeder Magazine nr 1 2016 samt på vår hemsida finner du en artikel som beskriver vad som gör denna produkt unik för katthonan under löp, dräktighet och digivning.

“ Redan när din hona börjar löpa, kan du ge henne ett energitätt foder med anpassat innehåll av näringsämnen som har viktiga funktioner under dräktighet och digivning ”

ROYAL CANIN® QUEEN – anpassat för den dräktiga och digivande honan.

HANENS KÖNSMOGNAD

Hanen blir köns mogen vid 9–12 månaders ålder. Det är inte självklart att den unga hanen är kapabel att para en hona direkt – det krävs oftast en del övning och social mognad innan han kan fullborda parningen. Oftast är storvuxna raser som exempelvis maine coon och ragdoll senare i sin utveckling, eftersom de har en betydligt längre tillväxtperiod än exempelvis en huskatt eller en katt av en orientalisk ras. Det finns ingen anledning till oro om din hane inte är en fulljädrad avelshane med en gång. Vänta gärna och ge honom tid så brukar naturen ha sin gång. Har han inte visat någon parningsvillighet när han kommit upp i en ålder av 18–24 månader, kan det vara en idé att göra en kontroll hos din veterinär.

En fertil hane som inte får para, riskerar att gå ner sig i kondition på grund av stress. Detta kan i sin tur leda till sämre aptit samt högre aktivitetsnivå. Resultatet blir att han magrar av. Det är därför viktigt att erbjuda honom ett energitätt foder med hög smaklighet som väcker aptiten.

DAGS FÖR PARNING

Innan man släpper ihop två främmande katter, är rekommendationen att man gjort en hälsundersökning av båda katterna samt att de har fullgott vaccinationsskydd. För att parningen och dräktigheten ska fortlöpa problemfritt är det viktigt att katthonan är helt färdigvuxen.

Många rasklubbar har hälsoprogram till stöd för uppfödarna. Hälsoprogrammen hjälper till att upptäcka katter som bär på ärftliga defekter och sjukdomar, som till exempel Hypertrofisk kardiomyopati (HCM) eller Feline polycystisk njursjukdom (PKD). Gör man rekommenderade tester och undersökningar på sina avelskatter, bidrar man till en sund och hälsosamt avel. Sedan kan naturligtvis komplikationer tillstå ändå, men då har man i alla fall försökt göra vad man kan.

När det är dags för parning är det bäst att honan besöker hanen. En avelshane mår bäst av att vara inom sitt eget revir, eftersom han annars kan börja urinmarkera i ett främmande hem. Detta gör han för att sätta sin ”doft” på möbler och inredning och därmed tala om för andra katter att han varit där. Detta vill man helst undvika då lukten är mycket svår att få bort.

Bli inte förskräckt om katterna verkar sky varandra som pesten, det hör till. I början fräser och morrar oftast honan och håller sig på avstånd, men om hon är inne i höglöp, brukar hon snabbt övergå till att ”bjuda in” hanen. Hanen i sin tur brukar vara nyfiket avaktande, men efterhand honan bjuder till, brukar han bli mer och mer kavat, för att till slut ta över kommandot och bestiga henne. Direkt när han gör det biter han tag i honans nackskinn och fullbordar parningen. Det kan vara över på någon minut om det handlar om två erfarna katter. I annat fall kan det behövas flera försök, innan det lyckas.

Katter har ingen spontan ägglossning utan det är först genom en reflex som sätts igång under parningen som luteiniserande hormoner frigörs från hypofysen och ägglossning kan ske. Om honan paras flera gånger i tät följd blir hormonnivån högre än om hon bara paras en gång under löpet. Oftast räcker det därför inte med en enda parning för att hormonnivån ska bli tillräckligt hög och sätta igång ägglossningen. Det är därför bra om honan och hanen får vara tillsammans två till tre dygn för att göra fler parningar möjliga. Det är inte alltid katterna parar sig när det finns "publik", utan ibland sker det först när de är ensamma. Ett säkert tecken på att en fullbordad parning skett är att du först hör ett morrande läte från honan som sedan övergår i ett kortvarigt, högt intensivt skrik. Går du då in till dem ser du säkert att hanen sitter förskräckt upplagen någonstans medan honan ligger på golvet och rullar sig.

Man brukar märka på hanen och honan när intresset börjar svalna. De går då in i en social fas och blir mer lugna och harmoniska med varandra. De ligger ofta tätt intill varandra och "fiendskapet" man upplevde när man släppte ihop dem, har bytts ut mot närhet och vänskap. När detta sker är det dags att separera dem.

DRÄKTIGHETEN VARAR OMKRING 65 DAGAR

Dräktigheten startar när spermien befruktat äggcellen högt uppe i äggledarna. Under tolv dagar vandrar embryona från äggledare ner till livmoderhornen. De förflyttar sig med hjälp av livmodersekret och kan till och med byta från det ena hornet till det andra (de kan alltså befruktas i höger äggledare och fästa sig i vänster horn). Embryona fäster sedan först på tolfte till fjortonde dräktighetsdagen. Det är nu fostrens utveckling startar på allvar. Från den 40:e dräktighetsdagen ökar fostret i vikt med mer än tre

fjärdedelar av sin födelsevikt. Nedkomsten äger normalt rum 65 dagar efter parningen, men kan variera med några dagar plus eller minus.

DEN DRÄKTIGA HONAN BEHÖVER TIDIGT SKAPA ENERGIRESERVER

Honans beteende förändras nästan inte alls under de tre första veckorna, men en del uppfödare märker av ett tidigt och snabbt övergående tecken i form av försämrad aptit. Honan brukar vara lika aktiv som vanligt i början av dräktighetstiden, men hon bör inte ha kontakt direkt eller indirekt med andra katter från andra katterier för att undvika infektionssjukdomar. En dräktig katt får inte ställas ut.

Redan i slutet av tredje dräktighetsveckan kan man se att spenarna rodnar, i synnerhet på en förstföderska. Juvret blir större och pälsen runt om blir glesare för att kattungarna lättare ska komma åt spenarna. För hygienens skull kan man prova att raka långhåriga honor i bäcken-

“Väg katthonan regelbundet för att hålla noggrann koll på hennes viktkurva”

botten och på buken runt juvren för att ge honan bättre möjlighet att komma åt att tvätta sig.

De flesta honor blir lugna och dåsiga under dräktighetens två sista veckor. Fostren växer snabbt och honans buk blir rejält spänd om hon har mer än en kattunge. Hon kan få problem med magen eftersom livmodern trycker på matsmältningsskanalen (i synnerhet tjocktarmen). Mot slutet av dräktigheten brukar honan bli lugnare, och man kan se fostrens rörelser genom bukväggen.

Det katthonan äter under dräktigheten påverkar de nyfödda kattungarnas vikt och livskraft. En välbalanserad diet av hög kvalitet är viktig. Redan från dräktighetens början ökar katthonans energibehov. Foderintaget bör öka med ungefär 10 procent per vecka, och mot slutet av dräktigheten bör hon äta 70 procent mer än vanligt. Veckan innan förlossning minskar aptiten vanligen något. Katthonans vikt under slutet av dräktigheten bör vara omkring 40 % högre än hennes

ideala vikt. Katthonan måste få möjlighet att tidigt under dräktigheten fylla sina energidepåer för att klara av att producera tillräckligt med mjölk under den kommande digivningen. Väg katthonan regelbundet för att hålla noggrann koll på hennes viktkurva. Tillgodose det ökade energibehovet genom att ge din dräktiga katthona ett foder med hög energitäthet. Vi rekommenderar därför att katthonan går över till ett särskilt foder, som Queen for dräktiga och digivande katter, redan under lopp.

UTVÄRTES PARASITER, VACCINERING OCH MEDICINERING UNDER DRÄKTIGHETEN

Utvärtes parasiter, i synnerhet loppor, kan utgöra en fara för nyfödda ungar. Rådfråga din veterinär om du misstänker utvärtes parasiter på din katthona. Katthonan bör vara ordentligt vaccinerad i god tid innan parning så att hennes antikroppar överförs så effektivt som möjligt till kattungarna via råmjölken

(kolostrum) de första 24 timmarna efter förlossningen. All medicinering bör undvikas under dräktigheten såvida den inte är helt nödvändig. Eventuell medicinering skall alltid ordineras av veterinär. Vissa läkemedel kan orsaka tillbakabildning av foster, missfall eller medfödda defekter.

Förlossningen närmar sig nu och du kan läsa mer om den och kattungarnas första tid i nästa nummer av Breeder Magazine. Du kan också beställa vår bok "Praktisk guide för kattuppfödning", via vår webbshop. Gå in på vår hemsida och logga in på Mina sidor för att komma till webbshopen. (Bokens benämning: Uppfödarhandbok Katt.)

Referenser:

Petersen, A. *Reproductive Physiology of the Female Cat, 2015, kandidatarbete på veterinärprogrammet.*

Little, S. *The Cat: Clinical Medicine and Management.*

Kattungens första måltider

DEN VIKTIGA RÅMJÖLKEN

Den första mjölken som produceras av katthonan direkt efter förlossningen kallas råmjölk. Denna mjölk är rik på antikroppar vars uppgift är att bygga upp kattungarnas immunförsvar och därmed skydda dem från infektioner. Under de första veckorna i livet är kattungarnas immunförsvar huvudsakligen beroende av de antikroppar som passivt förs över via moders råmjölk. Katthonan producerar råmjölk endast under de 24 första timmarna efter förlossning, med en topp i antikropps-koncentration vid 8 timmar efter förlossning. Kattungarnas förmåga att ta upp dessa antikroppar genom tarmväggen är liksom katthonans

produktion av råmjölk tidsbegränsad. Upptag av antikroppar kan endast ske under kattungarnas första 24 timmar i livet. Utan den passiva överföringen av antikroppar som sker via råmjölken har kattungarna svårt att skydda sig mot infektioner.

UTFODRING AV NYFÖDDA

Förutom de immunologiska fördelarna som råmjölken har, bidrar råmjölkens vätskevolym som intas omedelbart efter födseln signifikant till de nyföddas cirkulerande blodvolym. En brist på tillräckligt med vätska strax efter födseln kan resultera i cirkulationssvikt hos den nyfödda kattungen. Av denna anledning är tillräckligt intag av mjölk hos de nyfödda

samt produktionen av tillräcklig mängd mjölk hos modern lika viktigt som mjölkens faktiska näringsinnehåll. Under de första veckorna efter födseln begränsas födointaget framför allt av magsäckens storlek.

Kattungar brukar normalt börja dia direkt efter födseln. En låg mjölkproduktion eller försämrad mjölk-kvalitet har en direkt inverkan på de nyfödda eftersom mjölken är deras enda källa till energi och näring under deras första levnadsveckor. Att väga kattungarna dagligen är det bästa sättet att försäkra sig om att kattungarna får i sig tillräckligt med mjölk. En vikt-nedgång på 10 % direkt efter födsel är inte ovanligt, men

ROYAL CANIN® BABYCAT MILK

Babycat milk innehåller noggrant utvalda, mycket lättsmälta proteiner och har ett näringsinnehåll som är mycket likt katthonans mjölk. Babycat milk är väl anpassat till kattungens matsmältningssystem och innehåller ingen stärkelse. Mjölkersättningen innehåller även frukto-oligosackarider (FOS) som bidrar till att behålla en sund balans i tarmfloran.

Instruktion för

TILLREDNING AV BABYCAT MILK

1. Hygien är mycket viktig i samband med tillredning av mjölk och matning av kattungar! Se därför till att nappflaskan och nappen är steriliserad och tvätta dina händer noga innan du påbörjar tillredningen av mjölk.
2. Koka dricksvatten i en kastrull och låt det svalna till 70°C.
3. Kontrollera att nappen är hel.
4. Häll vattnet i den medföljande nappflaskan, och dosera dubbelt så mycket vatten som pulver, det vill säga 20 ml vatten till 1 slätstruket mått (10 ml) pulver.
5. Förslut nappflaskan och skaka om tills pulvret löst upp sig.
6. Låt mjölken svalna till +35-38°C innan du matar kattungarna. Kontrollera temperaturen mot handleden.
7. Överbliven mjölk ska slängas efter varje matning för att undvika bakterietillväxt och riskerar därmed sjukdom.
8. Öppnad mjölkpulverpåse kan förvaras försluten i upp till en månad.

ROYAL CANIN® BABYCAT MILK
– anpassat för kattungar från
födelsen till avväjning.

därefter bör kattungarna stadigt öka i vikt. Om viktökningen stagnerar eller en viktnedgång uppstår, rekommenderar vi att du kontaktar din veterinär för kontroll.

ATT ANVÄNDA MJÖLKERSÄTTNING TILL NYFÖDDA

Innan man påbörjar flaskmatning är det viktigt att säkerställa att kattungen har rätt kroppstemperatur (36-37°C). En kattunge som är nedkyld blir snabbt försvagad och dess förmåga att dia eller suga på en nappflaska försämras. Hos en nedkyld kattunge (kroppstemperatur under 34°C) fungerar inte matsmältningen och tarmrörelserna som de ska och risken är stor att magsäcken överbelastas. Är kroppstemperatur under 32°C för-

svinner ofta kattungens sugreflex. Därmed är det av yttersta vikt att säkerställa att kattungen har rätt kroppstemperatur innan den flaskmatas. Mjölkersättningens kvalitet och sammansättning har stor betydelse. En mjölkersättning av god kvalitet kan användas för att näringsförsörja kattungar under de första levnadsveckorna tills deras matsmältning är tillräckligt utvecklad för att introducera fast föda. Det är viktigt att ge en mjölkersättning som är så lik katthonans mjölksammansättning som möjligt, annars riskerar kattungarna att få diarré och magtarmproblem samt försämrad tillväxt och utveckling.

Referens:

Food Intake and Nutrition During Pregnancy, Lactation and Weaning in the Dam and Offspring, Reproduction in Domestic Animal 47 (Suppl. 6), 326-330 (2012).

S*KungsgardenCats

Mor och dotter

ett vinnande koncept!

Text // Jenni Nielsen, Cat Breeder Specialist och Ullis Lindblom Granlid

*Det är roligt att åter igen få hälsa nya ambassadörer välkomna till vårt team! Denna gång är det bengaluppfödarna bakom stamnamnet S*KungsgardenCats. Att mor- och dotterkonceptet tillsammans med ett brinnande intresse för denna relativt nya ras har blivit en framgångssaga, det råder det inga tvivel om. Ända sedan de startade har de haft ett långsiktigt mål som de enträget strävat efter och hållit sig till. Mamma Ulrika Lindblom Granlid, kallad Ullis, och hennes dotter Sofia, kallad Fifi, har ett både familjärt, nära och professionellt förhållande till varandra. Ullis har ett förflutet i hästbranschen och ett brinnande intresse för avel och genetik. Och Fifi blev redan som barn besatt av katter och senare biten av utställningssporten och föreningslivet. Ett koncept som verkligen har varit lyckosamt på många sätt.*

“Team Kungsgarden på World Show i Prag 2014. Toppenfina resultat med idel BIV och NOM!”

Ullis och Fifi

När jag träffar dem hemma i deras hus i Flyinge är det slående att familjen verkligen är dedikerade bengalrasen – överallt finns det puffar, väskor och accessoarer som bär det prickiga mönstret. Till och med Ullis är klädd i en bengalprickig kofta dagen till ära.

Ullis berättar att de arbetat aktivt med hästar under 25 års tid och både utbildat och exporterat. De har precis som så många andra hästmänniskor, även haft hundar och stallkatter. Fifi har varit den som tagit hand om stallkatterna. Redan vid mycket ung ålder gick hon ständigt

omkring i stallet bärandes på någon av dem. Men det var först när hon själv fick "nappa upp" en liten kattunge, Mio, som bara var fem dagar gammal, som hela familjen på riktigt insåg att man kunde få en personlig kontakt med en katt. Precis som liknande den kontakt de hade med hundarna. Lille Mio blev hela familjens kelgris. När han började bli vuxen så ville han inte vara inne längre utan fick komma och gå som han ville. Han kom dock alltid när de vislade och han höll sig runt hemmet ända till den dag han så tragiskt blev påkörd. Tiden som följde blev tung och familjen var helt inne på

att de inte skulle ha fler katter. Fifi var den som sörjde allra mest och det var efter en tid som tankarna på att skaffa en ny katt tog fart på allvar. Denna gång ville familjen ha en katt som påminde så mycket som möjligt om ett vilt kattdjur men som kunde vara en ren innekatt. Ullis hade haft lite koll på bengaler sedan tidigare och visste att rasen hade cirka 10 % dvärgleopard i sig. Det var något som hon fascinerades av och hon började leta för att hitta "rätt katt" till familjen. Det tog henne ett halvår.

“Vår första hane Lama, var dock redan en relativt cool kille med väldigt mycket självförtroende”

*S*Leopardetts Lux of Lama ute på äventyr*

Här följer hennes egen berättelse om hur deras idag framgångsrika katteri byggdes upp.

“För tio år sedan fanns det väldigt få uppfödare av rasen. Det fanns inte alls den möjligheten att se många bengaler på utställningar eller att få komma hem till en uppfödare här i södra Sverige. Man ville ju få klämma på och uppleva dem live. Det var mest ”privatpersoner” med någon enstaka honkatt i avel som fanns då. Utbudet av avelshanar var minst sagt begränsat och inte vad vi önskade oss, så en egen avelshane fick det bli. En som vi kunde ställa ut och därmed få möjligheter att knyta kontakter inom rasen och kattvärlden.

Vi hade tur (och lite skicklighet) att hitta en riktigt fin pojke från norra Sverige, S*Leopardetts Lux of Lama. Genom honom fick vi stifta bekantskap med hans uppfödare som också blev vår mentor. Det gav oss en riktigt bra start på utställandet med mängder av Best in show-vinster och fina topplaceringar på

listorna. Så småningom gav Lama också fantastiska barn. Jag tycker än idag att vi fick en riktigt bra start med våra första avelskatter och det är linjer som vi för allt i världen inte vill tappa bort!

Som inbiten uppfödare på häst är jag stamtavlenörd, så granskningen av katternas förfäder började genast. Tack och lov fanns ju internet och Google som kunde ge mig ganska mycket information om de bakomliggande katterna.

Jag ville göra fina stamtavlor med bilder till vår hemsida, och jakten på bilder av så många förfäder som möjligt började! Det blev ett idogt mailande till katterier företrädesvis i USA och England där katterna stammade ifrån. Visserligen kommer alla bengaler i grunden från USA men Storbritannien hade sedan länge haft stor avel på rasen och befast många ”egna” linjer.

Dock så kanske temperamentet från början lämnade aningen i övrigt att önska, då flertalet bengaler var lite väl mycket av

allt kanske. Underbart kloka och sociala, men lite väl självständiga vad gällde gos- och mysdelen, lite väl högljudda och starka i åsikter om att bli burna och hanterade av främlingar. Dessutom lite väl aktiva kanske, och absolut inte en ”var mans katt”. Allt detta är ju sådant som gör bengalen till den katt den är, men speciellt då för tio år sedan, var det ännu en mycket ung ras som bara var i början av sin utveckling med dryga 20 år på nacken. Ett metodiskt arbete framåt för ett stabilt och homogent temperament har verkligen gett resultat fram till idag!

Vår första hane Lama, var dock redan en relativt cool kille med väldigt mycket självförtroende. Han skötte sig riktigt bra i utställningssammanhang, vilket fick andra utställare att höja på ögonbrynen i förvåning över att han låg utslagen i buren och sov, istället för att sitta i ett hörn i buren och hissa (med hissa menas att katten skriker/fräser eftersom den är skrämmd och rädd), vilket inte var helt ovanligt på den tiden.

KungsgardenCats Ztellar Girl med kattungar

Tidigt under min släktforskning drogs jag åt de amerikanska linjerna, många hade något speciellt i sin typ som tilltalade mig lite extra. Jag hade även haft möjligheten att träffa två tuffa bengalkillar på utställning, som hade amerikanska föräldrar. De var riktigt imponerande individer framförallt i sin typ och sitt temperament.

Vissa uppfödare var naturligtvis mer tillmötesgående än andra vad gäller att svara på mina mail och jag fick framförallt en väldigt god kontakt med ett katteri i södra Kalifornien. De både hjälpte mig med bilder på de katter jag efterfrågade samt gav mycket information om deras linjer och om rasen i stort. Det var dessutom från deras linjer, de två killarna jag bekantat mig med, härstammade ifrån. Passionen var född! Någon gång skulle vi också ha en riktigt cool, riktigt stor hane från "långt-bort-i-stan"! Vi måste bara lära oss mer och hitta någon röd tråd genom genetiken och vad vi egentligen ville.

Vi blev goda vänner med en dansk bengaluppfödare, Eva Hellerud på Benga Bengals. Vi delade i mångt och mycket samma visioner på den tiden och hade redan en del samarbete.

Idén föddes att importera en hane tillsammans, dela på riskerna och därmed våga vidga sökområdet till i princip hela världen. Det är ju ofta en lite speciell hantering att köpa ett djur från utlandet. Man sätter in pengar till en helt eller delvis okänd persons konto i ett helt annat land och sedan kan man bara hoppas att det kommer en katt tillbaka i slutändan... Inte direkt som att köpa en soffa i en affär eller nätbutik. Detta var sommaren 2007.

Med stor iver och kärt besvär så blev det många långa nätter vid datorn och en metodisk genomgång av all världens bengaluppfödare. Idag tror jag inte jag skulle orkat. Nybyggarandan är dock stark som vi alla vet, och jag kunde aldrig se för mycket "studs", "queens" och "available kittens". Väldigt läroaktigt var det faktiskt. Naturligtvis går det på katt, liksom på häst, att tydligt se släktskap

från vissa linjer. En del är mer dominanta i sin typförärvning och där kände jag att det var en sådan linje vi sökte. På hästsidan kallas sådana hingstar för stämpelhingstar, de som präglar sina avkommor tydligt, och vi ville hitta en stämpelhane!

Vissa linjer var å andra sidan väldigt dominanta i förärvningen av extra spektakulära rosettmönster istället för typ, de fick jag ju lära mig på köpet men kände att det var inte det vi skulle börja med.

"Att bygga ladan innan man målar den", var något som jag tidigt fått höra och jag har alltid försökt följa den devisen. Extra viktigt kan jag känna när man jobbar med en ras där "målandet" är verkligen spektakulärt och inte sällan får uppfödare att glömma att en bengal ska gå att känna igen även om man doppar den i svart färg... Bildligt talat alltså.

Så en sen natt bara fanns han där: "Mainstreet Storm Warning". Om jag innan hade varit osäker på hur en idealbengal skulle se ut, så var de tvivlen nu borta. Han tog andan ur mig helt enkelt!

“Ett alldeles speciellt lyckat exemplar skulle lämna deras katteri för att flytta till andra sidan jordklotet, till en liten håla vid namn Flyinge i Sverige”

På morgonen visade jag honom för Fifi som höll med, Ja! En sådan måste vi ha! Eva var lika "på" tack och lov. Sådär ja. Inte helt oväntat var alltså denna drömkatt uppfödd av det katteri i Kalifornien jag haft kontakt med sen tidigare (hade ju redan fallit för deras typ av bengaler), så det kändes perfekt.

Men han fanns dock på ett annat katteri, långt därifrån, nämligen Absolutely's i Idaho. Det betydde ju i alla fall förmodligen att de hade ett samarbete och förhoppningsvis var denna nya bekantskap lika trevlig som Debbie i Kalifornien.

Trots sömnlösa nätter i ett par veckor så var ju detta den lätta biten. Pappan till vår framtida superhane var nu utsedd. Nu återstod bara att få ägaren att tycka som vi – att ett alldeles speciellt lyckat exemplar skulle lämna deras katteri för att flytta till andra sidan jordklotet, till en liten håla vid namn Flyinge i Sverige!

Jag hade ju många gånger hört lutttrade uppfödare tala om att de bästa katterna aldrig lämnar katterierna. Om

de mot förmodan lämnar, så hellre som kastrater till sällskap än till en annan uppfödare. Så osäkerheten var stor på om vi skulle lyckas att etablera en kontakt.

Bara detta att vi var två katterier som ville dela var ju inte helt okomplicerat det visste jag.

Med bengalkatter följer ofta hårda restriktioner och utlåningsförbud på avelshanar etc. Vi hade bestämt tillsammans att den tilltänkta hanen skulle få ett hem (hos oss på Kungsgården) och slippa resa emellan våra katterier, utan det fick honorna göra istället. Detta skrev jag naturligtvis och berättade och nu kunde vi bara vänta.

Ett väldigt långt och trevligt mail damp ner i mailboxen efter några dagar – jihoo! Hon berättade att hon aldrig hade exporterat men att hon absolut var intresserad av att försöka få till det. Det var ok för henne att vi deläggde honom, hon ville bara att han skulle få ett permanent hem och att vi aldrig skulle sälja honom vidare som fertil avelshane. Hennes

väninna Debbie som fött upp tilltänkta pappa Stormy som han kallades, hade lovat hjälpa till då hon var mer rutinerat på området export. Det kändes helt fantastiskt!

Ett halvårs ihärdigt mailande tog sin start. Jag kan fortfarande idag inte förstå hur vi kunde ha sådan tur. Hon blev verkligen en mentor för oss. Frikostigt delade hon med sig av alla sina tankar om avelsarbete. Hon hade då fött upp bengaler nästan ända från starten, i dryga 20 år. Tonvis med storys om gamla katter, förärvare som lämnat vissa genomgående styrkor men också var det kunde finnas problem att vänta. Bilder i massor på de tidiga bengalerna, privata som inte går att hitta på nätet. Det var helt fantastiskt. Tänk om nu bara den fina hanen kunde tänka sig att födas också.

Vid juletid kom det så ett mail "Now he is born!" Bifogade bilder på en knallorange krabat med svarta fläckar och stora tassar. Han var en riktig stjärngosse, född på självaste Lucia! Vi stirrade

SW 09' SWE10' SC Absolutely Super Cooper DSM DVM

Tre små Kungsgardenknytt chillar i Fifis famn

i kapp på bilderna och kunde bara se en skönhet! Som att se sin egen bebis för första gången, man ser inga fel!

Han fick arbetsnamnet Cooper av sin uppfödare. Vi fick regelbundna rapporter och bilder om hans tillväxt. En normal deposition betalades någon gång då han nått 10 veckors ålder, då ville hon att vi skulle bestämma om det var "vår" katt eller inte. För att vara en utländsk uppfödare kan jag säga det var otroligt generöst. De flesta större katterier kräver deposition ofta redan innan ungarna är födda eller omedelbart efter födseln. Ofta med höga belopp (inte sällan halva priset på katten) och "no regrets".

Vi hade ju dock varit säkra från dag ett och han hade nog kunnat bli lila eller fläcklös utan att vi ångrat oss. Man är inte helt sansad när man ska till att få hem en drömkatt från långt-bort-i-stan efter flera års drömande! Idag är jag betydligt mer eftertänksam och rutinerad, och tyvärr luttrad av framförallt vänners misstag med oseriösa uppfödare. Det kan bli en vaken mardröm att vänta och hoppas på en "drömkatt" som aldrig

kommer, eller kommer sjuk och eländig. Tyvärr. Men det här är vår story, om hur det gick för oss, så det var bara positiva känslor. Han fick behålla sitt arbetsnamn Cooper, med viss modifiering: Absolutely Super Cooper blev det till sist.

Bengaler räknas i USA allmänt som hybridkatter, oavsett generation från dvärgleoparden. I Sverige räknas de endast som hybrider de första 4 generationerna. Detta medför lite extra besvär vid export och import in och ut ur landet.

För vår del var Cooper redo för sin transatlantiska resa i april 2008. Vi pytsade in en hel hög med dollar på ett amerikanskt konto och kunde bara hoppas att det var katten vi följt på bilder sen födseln som skulle anlända någon vecka senare... Hur bra än allting verkar så kan man ju ha fel.

Med alla tillstånd i ordning sattes han på flyget. På tisdagsmorgonen ringer Eva från Danmark och skriker i luren att "- Cooper har landat! Fyra månader gammal och fyra kilo tung hälsade han

oss med högljutt purrande – denna leopardunge av sällan skådat slag! Han var mer labradorvalp än katt! En helt ny dimension för oss av rasen bengalkatt, allt vi önskat och hoppats på och så mycket mer därtill. Kärlek från första ögonkastet och för alltid.

Hans utställningskarriär fick en skakig början, Ex 2 och Ex 3. Vår fantastiska USA-katt kunde inte ens ta hem en Ex 1:a som kattunge och ung junior. Det fanns inget jag hade velat ändra på på denna katt, men jag kan väl idag se tillbaka och förstå att jag var "mammablind" som inte såg den stora valp med jättetassar, nästan hängöron (bengalen skall ha relativt små) och enorm nos och ganska långt huvud som domarna såg. Jag såg bara redan då vad han skulle komma att bli.

Sedan vände det. Från den dagen Cooper var nio månader så var han i princip oslagbar under sina år på utställningsbanorna. Tvåfaldig Scandinavian Winner, tvåfaldig Årets kattvinnare, otaliga BIS, DSM och DVM, en av Europas absolut genom tiderna mest framgångsrika bengal.

Mystic Wind har ett fantastiskt tålamod med sina små

Han har ett temperament och ett lugn som gjorde att han tålde precis vad som helst. Med sin enormt starka, långa kropp och nio kilo i matchvikt, klädd i en gyllengul skrud med vackra fläckar blev det mer regel än undantag folkstockning när man försökte ta sig fram med honom på en utställning. Alla ville och fick klappa, och fota. Några fick till och med hålla och bli fotade. En kvinna frågade en gång på fullaste allvar om man verkligen fick ha dvärgleoparder på kattutställningar. Efter cirka 45 min brukade han tycka att det räckte med uppmärksamhet och dunkade lite diskret med svanstippen mot min arm. Då visste jag och så fick han gå hem till sin bur, dock alltjämt spinnande.

För vår avel har han betytt allt. Han gav storlek, temperament och en typ vi tidigare bara kunnat drömma om. Idag är det hans barn och barnbarn som rosar bengalaveln och utställningsbanorna. De har verkligen gått i sin fars fotspår och även de tagit hem dubbla Scandinavian Winner-titlar och topplaceringar på Årets katt-listan.

Vi hade den otroliga turen att via internet hitta en uppfödare som bestämde sig för att skicka det allra bästa hon hade, faktiskt den "top show and breeder" jag lite naivt bad om, istället för något "tillräckligt bra" som så ofta är fallet. Hon blev och är sedan dess dessutom vår mentor och mycket goda vän. Ett tiotal katter har sedan dess kommit till oss från hennes uppfödning. Likaså har Kungsgardenkatter rest till Idaho. Nio års fruktansamt samarbete som har berikat vårt liv på många plan.

Vi jobbar med en ras som ännu inte är helt homogen, men vi har hittat den väg vi vill gå och älskar det här gåtlösandet och pusselläggandet för att tillsammans med andra dedikerade uppfödare föra bengalen in i framtiden."

KungsgardenCats är välkända inom kattvärlden och Ullis berättar i skrivande stund att hon är nominerad till Årets kattprofil i Sverak 2015, något hon är stolt och glad över men säger ödmjukt att hon inte riktigt förstår varför hon har blivit nominerad. Kanske är det för att jag

hjälp många hemlösa katter i trakten? Dottern Fifi är nu inne på sitt andra år som Sydkattens ordförande och hon sitter också i valberedningen för SVERAK. Det är uppdrag hon trivs med och känner att hon utvecklas med. Pappa Odd, är en välkänd och populär hovslagare inom hästbranschen. Han är också en mycket duktig skulptör, något som Fifi också har anlag för. Hans hästar i stengods är oerhört populära och ni som har vägarna förbi Falsterbo Horse Show i sommar, kan se Odds och även Fifis fantastiska alster där.

Vi är säkra på att vi kommer att se och höra mycket om KungsgardenCats framöver och vi säger ännu en gång varmt välkomna till vårt gäng!

www.kungsgardencats.se

“Energibehovet minskar under de första seniora åren, vilket lätt kan leda till övervikt eller till och med fetma om inte fodervalet anpassas.”

Nära hälften av de katter och hundar som besöker veterinär har **åldersrelaterade sjukdomar**

För tredje året i rad genomförde Royal Canin sin HälsoBarometer, en undersökning angående katter och hundars hälsa, i samband med Veterinärkongressen. 2015 års resultat visar med all tydlighet på vikten av återkommande seniorkontroller. Respondenterna uppger att nära 50 % av de katter och hundar som besöker veterinär har någon åldersrelaterad sjukdom. Det betyder att vid vartannat besök behöver katt- och hundägare veterinärens hjälp och råd angående åldersrelaterad sjukdom som ledsjukdom (artros), diabetes och njursvikt.

Årets undersökning baseras på svar från 170 veterinärer, djursjukskötare och veterinärstudenter i Sverige. Omkring 90 % av dem anser att seniorkontroller är mycket viktiga eller viktiga. Vid seniorkontroller kan åldersrelaterade sjukdomar upptäckas i ett tidigt skede. Veterinärerna och djursjukskötarna redovisar att de bara gör omkring 3,4 seniorkontroller per vecka.

Vid kronisk njursvikt, en vanlig sjukdom hos framför allt äldre katter, visar djuret inga synliga symptom förrän 75 % av njuren är skadad. Med regelbunden

seniorkontroll kan fler sjukdomar hittas och behandlas, vilket leder till förbättrad livskvalitet och i vissa fall också ett längre liv.

I undersökningen angavs andelen med artros vara 22 % för katt och 35 % för hund. Sannolikt är andelen katter med osteoartrit fortsatt underdiagnosticerad.

– Många katter med artros diagnosticeras inte för att man förväxlar symptomen med ett normalt åldrande, säger veterinär Sarah Stadig, Sveriges Lantbruksuniversitet som forskar på artros

HUR DU HJÄLPER DIN ÄLDRE KATT ELLER HUND TILL ETT LIV MED BÄTTRE LIVSKVALITET

- ▶ Ta hänsyn till att din katt eller hund är äldre. Katter börjar visa ålderstecken från omkring sju års ålder och vid omkring 12 års ålder är de att betrakta som äldre. För hundar debuterar ålderstecknen vid olika ålder beroende på storlek. Generellt kan man säga att storvuxna hundar börjar visa ålderstecken från 5 års ålder medan småvuxna inte gör det förrän vid 8 års ålder.
- ▶ Gör regelbundet seniorkontroll hos veterinär. Tidig diagnos av åldersrelaterade sjukdomar möjliggör tidig behandling och ofta ett bättre behandlingsresultat.
- ▶ Se till att din äldre katt eller hund är i optimalt hull. Det är tyvärr vanligt med övervikt eller fetma hos äldre djur. Ta hjälp för att göra en korrekt hullbedömning och sätta en målvikt. Välj ett viktminskningsfoder och följ doseringsanvisningarna. Väg din katt eller hund en gång i veckan. Om din katt eller hund inte minskar i vikt måste dagsgivan justeras ned. Sikta på en viktminskning på 1-2% i veckan tills din katt eller hund nått målvikten. För katt är det mycket riskfyllt att banta för snabbt eftersom de kan drabbas av fettlever.
- ▶ När din katt eller hund nått idealvikten, välj då ett foder anpassat för äldre hundar eller katter. Även de äldre katterna och hundarna har olika näringsbehov. En viktig faktor att ta hänsyn till är energibehovet. De flesta djur har när de passerat medelåldern lättare att gå upp i vikt och många får mot slutet av livet istället svårt att hålla vikten. Utöver det finns ett antal näringsämnen som ett finns skäl att anpassa, som bland annat fosfor, grenade aminosyror, antioxidanter och ledstödande näringsämnen.
- ▶ Aktivera er men anpassa aktiviteten efter ålder och kondition. Passa på att leka lite extra med din katt, stimulera den mentala aktiviteten, låt dem få jobba för att få sitt foder genom att använda foderboll eller gömma maten på flera ställen och ta mysiga promenader med din hund.

hos katt. Det gör att många katter inte får den behandling och den vård de behöver, fortsätter hon.

– Få katter med artros blir halta. De flesta visar symptom i form av beteende och livsstilsförändringar. Det kan handla om att katten sover mer och är mindre aktiv eller inte hoppar upp till favoritsovplatsen, säger veterinär Sarah Stadig.

Andelen hundar och katter som rekommenderas dietfoder anpassat för ledsjukdom som komplement vid behandlingen ligger på omkring 70 %, något lägre för katt. När det gäller anpassat foder till

äldre katter och hundar är siffrorna betydligt lägre och i undersökningen lyfts djurägarnas bristande kunskap om äldre djurs förändrade näringsbehov som den främsta orsaken till att äldre katter och hundar ofta får vanligt vuxenfoder.

– Vi behöver bli bättre på att kommunicera äldre katter och hundars nutritionella behov, konstaterar Åsa Dufva, ansvarig för vetenskaplig kommunikation på Royal Canin Sverige.

– Energitillbehovet reduceras under de första seniora åren, vilket lätt kan leda till övervikt eller till och med fetma om inte

fodervalet anpassas. Mot slutet av livet gäller ofta det omvända och då är det viktigt att produkterna är både energi- och näringstäta, menar Åsa.

Johan Söderström

Svenska Djurambulansen

Text // Jenni Nielsen, Cat Breeder Specialist

Bild // José Olea, Sandberg/Trygg

I september 2015 tackade Johan Söderström ja till att ta över som ordförande för Svenska Djurambulansen. En spännande och utmanande roll där uppdraget är med honom hela tiden. I en intervju med Johan ställde vi frågan hur det kom sig att han blev ordförande för Svenska Djurambulansen.

– Jag har alltid haft ett djurintresse sedan barnsben. Jag är halvgotlänning och besökte ofta min farfars gård på Gotland. Jag har sedan barnsben fått följa djurens livscyklar på nära håll och tyckt det varit berikande och spännande på alla sätt. Att vårda och bry sig om levande varelser har alltid legat mig varmt om hjärtat. Under min yrkeskarriär har jag arbetat med kommersiella värden och mål, de senaste åren har jag känt att jag saknat de mjuka värdena i livet mer och mer. Jag har känt att jag vill hjälpa till på något sätt, och framför allt hjälpa djur. Ordförandeuppdraget kom därför väldigt lägligt. Dock hade jag ingen tanke på att bli ordförande från början, utan

jag var mer inne på att börja arbeta som volontär där jag behövdes. När sedan Svenska Djurambulansens tidigare ordförande, Johan Calmestrand, bokade in mig för några lunchmöten, fick jag kort därefter frågan om jag var intresserad av att ta över hans ordförandepost. En för spännande och utmanande fråga att tacka nej till.

– Idag är uppdraget med mig hela tiden, även om jag arbetar som ansvarig för Norden på SAP-Fieldglass. Jag har inga privata intressen i Svenska Djurambulansen, det är för djuren jag gör detta. Valet att ta på mig ordförandeskapet är rent värderingsstyrt.

Svenska Djurambulansen startades med ett enda mål – att transportera sjuka och skadade djur till och från djursjukhus och veterinärer, utan att det kostade djurägaren något. Undantaget är viltskadade djur. Där finns det lagar och regler för hur det ska hanteras.

När Johan tog över i september började han med att sätta sig in i föreningens ekonomi. "Jag ville inte ärva något utan att veta vad jag ärver". Ekonomin såg vid första anblicken bra ut, men när han började skrapa på ytan insåg han snabbt att tuffa åtgärder var tvungna att sättas in. Han läste in sig på verksamheten och lyssnade på alla inblandade. Det var

Johan Söderström

uppenbart att det knappt fanns bensin till bilarna. Enbilhadet till och med gått sönder och var tvungen att stå still på grund av att man inte hade råd att reparera den. Att ställa en bil är ett hårt slag för alla, det innebar ju samtidigt att färre djurliv kan räddas. Johan införde veckovisa styrelsemöten via telefon samt införde köpstopp. Hela styrelsen genomgick en fostringsfas som var en tuff omställning. Man införde en tydlig "Code of Conduct" ett dokument som reglerar hur vi agerar och säkerställer hållbara regioner. Vi upprättade nya organisationsscheman och utsåg fordonsansvariga med mera. Hela verksamheten granskades med lupp för att hitta möjliga förbättringsåtgärder – allt för att kunna rädda fler djur!

– Nu går vi in i någon slags normalfas. Alla inblandade har haft en tuff omställningstid. Vi har endast två anställda, vår generalsekreterare Camilla och vår kanslist Malin, resten är frivilliga volontärer som lägger ner sin själ, sitt hjärta och sin fritid på att hjälpa djur i nöd. Vårt mål är att öka takten av antal nya månadsgivare i större takt än inkommande larm. Efter ett hårt arbete avslutas året med ett plusresultat.

HUR SER DU PÅ FRAMTIDEN?

– På sikt ska vi bli rikstäckande och fungera på samma sätt som Svenska

Sjöräddningssällskapet, det vill säga kunna ha 90-konton, vara momsbefriade, kunna ta betalt när vi kör för myndigheter, exempelvis polisen och länsstyrelsen. Vi vill finnas i de regioner där det finns flest djur och djurägare. Vi har fem bilar idag, men allteftersom vårt uppbyggnadsarbete fortskrider behöver vi öka antalet bilar. Vi behöver också få in fler volontärer, donationer och månadsgivare. Vi försöker titta på möjligheten att bli allmännyttiga, myndigheterna säger ännu så länge nej. Min personliga åsikt är att det är pinsamt att vi inte har en funktion i samhället som gör det vi gör.

Varje krona vi drar in, förutom två löner, går rakt ner i driften, som i genomsnitt kostar 200 000 kronor per månad. Detta är något som allmänheten i regel anser ska finnas som en funktion i samhället, kort sagt utan oss finns det ingen som räddar djur i nöd.

VILKA ÄR DE STÖRSTA UTMANINGARNA FÖR ER VERKSAMHET?

– Att få bilarna att rulla och inte behöva säga nej till larm. Vi behöver vara många fler ambulansförare och vi behöver strukturera chaufförernas arbetspass som idag är dygnslånga. Kan vi korta ner arbetstiden på varje pass, kommer säkert fler att vilja söka sig till oss och då slipper vi slita ut våra "eldsjälar" som nu får hoppa in och köra extrapass när någon

blir sjuk eller fått förhinder. I dagsläget finns ingen backup eller personalpool som vi kan ringa in. Vi måste skapa en trygghet i arbetspassen så att alla fyller på energi i sitt engagemang istället för att slita ut sig.

– Kommunikation är också viktig och en stor utmaning för oss! Vi marknadsför oss via sociala medier samt är ute och informerar så ofta vi får möjlighet. Vi bjuder in till informationsmöten då vi vill att så många som möjligt ska känna till vår verksamhet. Vi har för avsikt att bjuda in till "Öppet Hus" och vi är öppna med våra ekonomiska rapporter och handlingar. Vi är stolta över det vi åstadkommer. Ju fler som brinner för det vi håller på med, desto fler djurliv kan vi rädda! Engagemang är A och O för alla som är delaktiga i vår verksamhet. Vi glömmer dock ofta att prata om det viktigaste – vi arbetar helt ideellt.

– Återigen behöver antalet månadsgivare öka snabbare än larmen. Ingen ambulans ska stå still på grund ekonomin. Behövs det så är det tvunget, men föreningens själ blöder när vi tvingas ta ett sådant beslut.

– Sist men inte minst är vi måna om att ha bra sponsorer som delar våra värderingar och djupa intresse för alla djurs rätt till onödigt lidande.

Vad händer i vårt grannland Norge?

*Text // David Hansen, Kattspesialist Royal Canin Norge
Bild // Helen Elisabeth Welch Aandal*

Royal Canin är ett globalt företag som finns i över 90 länder runt om i världen. Utvecklingen går framåt och från och med 2016 ingår Royal Canin Sverige i Royal Canin Nordic. Vi har alltså blivit ett nordiskt bolag som kommer att börja jobba över landsgränserna mer och mer. Detta ser vi mycket positivt på och vi hoppas att vårt utökade samarbete kommer att gynna alla Breeder Club-medlemmar i Norden. Nu har vi möjlighet att göra större statsningar tillsammans!

– Vi vill gärna dela med oss av våra kollegors arbete och här nedan kommer en liten rapport från vår norska kattspesialist, David Hansen.

“De aller fleste katteklubbene i Norge ligger under NRR, Norske Rasekattklubbers Riksforbund, som igjen er tilsluttet FIFe”

David Hansen
med en kattvän

I Norge er cirka seks prosent av kattebeholdningen det som naturlig vil kunne betegnes som rasekatter. Maine coon troner alene på topp, det er helt klart den mest populære rasen i landet. Den karismatiske kjempen er registrert med nesten dobbelt så mange individer som nummer to, ragdoll, mens vår egen norsk skogkatt må nøye seg med å være en god nummer tre. En situasjon som har vært stabil ganske lenge.

De aller fleste katteklubbene i Norge ligger under NRR, Norske Rasekattklubbers Riksforbund, som igjen er tilsluttet FIFe. Men i og med at FIFe ikke godkjenner alle raser (f.eks. den stadig mer populære scottish fold) og tilbyr få muligheter for huskatten, er det grobunn for andre, mindre aktører også. Oslo Rasekattklubb er knyttet mot World Cat Federation (WCF), og har derfor mulighet til å favne mye bredere enn hva NRR har – noe de nyter godt av når det kommer til medlemstall. Royal Canin har alltid hatt et tett og godt samarbeid med de norske katteorganisasjonene. Vi var hovedspon-

sor for NRR i mange år, og selv om vi nå har valgt å heller ta rollen som stolt delsponsor er ikke ambisjonene redusert av den grunn, langt ifra. Vi skal fortsatt være godt synlige på like mange utstillinger som før – over tjue i året – og streber etter å være best i klassen når det kommer til tilgjengelighet for våre høyt verdsette samarbeidspartnere – katteoppdrettere som ønsker å videreføre kunnskap om kattens ernæringsbehov.

Når vi ønsker å finne ut hva som er det hete samtaleemnet i kattermiljøet for tiden, er det helt naturlig så er helt klart de nye klasseinndelingene som skaper mest engasjement. Det er veldig delte meninger om den saken der ute, men klubbene ser ut til å håndtere situasjonen veldig bra.

For det er nå engang sånn, så lenge det er følelser med i bildet vil det alltid være meninger. Og er det et ord som kan dekke hele det norske kattermiljøet, så er det vel nettopp «følelser».

NORDIC LYNX – ETT AV VERDENS NORDLIGSTE OPPDRETT AV MAINE COON

Norge er et langstrakt land – så langt at det rekker helt til den arktiske klimazonen. Det er like langt mellom Lindesnes i sør og Kirkenes i nord, som det er mellom Lindesnes og Roma. 69 grader nord – seks timers kjøretur nord for polarsirkelen – ligger Harstad, en kommune med rundt 25 000 innbyggere. Her, helt øverst på kartet, finner vi ett av verdens nordligste oppdrett av maine coon – Nordic Lynx. Selv om det kan virke nærmest naturstridig at et katteoppdrett kan overleve så langt nord, føles det samtidig veldig naturlig. Den storslåtte nordnorske naturen og en naturrase som maine coon kler hverandre veldig godt; og som inneholder Britt Jarling så riktig poengterer – det går fly til Nord-Norge også. Hun tar seg gjerne en tur til Gardermoen om det er flere kattunger som skal leveres samtidig – ellers har hun alltid bekjente som skal sørover.

(N) Nordic Lynx's F for Facinating (Foxy) på Ishavskattens Utstilling i Tromsø i 2015

(N) Nordic Lynx's American Deram

For Britts kattungekjøpere er bosatt rundt om i hele Norge ... og Sverige – mange av hennes kattunger har blitt svensker. En gang solgte hun en kattunge til et sted 17 mil utenfor Moskva.

Britts første main coon ble anskaffet i 2000. Etter å ha lest om rasen falt hun bare helt pladask. Og når hun først hadde åpnet hjemme sitt for én, lot hun likeså godt døra forbli åpen. En ble raskt til tre og før ektemannen visste ord av det drev hun eget oppdrett. Hun solgte til og med familiebedriften, et parfymeri, for å kunne kjøpe flere katter. Alle kattungene har selvfølgelig fått navn fra kosmetikerverden.

Nå, seksten år senere, må hun tenke seg om før hun kan svare på hvor mange katter hun egentlig har. Det er visstnok tretten.

Britt, ektemannen Ove Frantzen og kattene bor på et gammelt nedlagt gårdsbruk 13 kilometer sør for Harstad. I nordnorsk målestokk er det så godt som midt i sentrum – likevel har ekteparet Jarling/Frantzen og alle kattene det fritt og landlig rundt seg med fjellene rett i stue-

vinduet. Her har de holdt hus i over tretti år og har ingen planer om å flytte på seg. Både tobente og fribente trives veldig godt – med god grunn med tanke på de spektakulære omgivelsene – og stedet passer perfekt til deres formål. Så får det bare være at sommeren lar vente på seg i år også.

Britt er over gjennomsnittet aktiv når det kommer til hobbyen sin. Oppdrettet generer mellom fire til seks kull i året, avhengig av kattene – Britt kommer aldri til å gå på kompromiss med det som er best for dem. I tillegg er det alle utstillinger. Hvert år er hun på seks til åtte utstillinger rundt om i Europa, med verdensutstillingen som det store høydepunktet. Når hun attpåtil er sekretær i regionens katteklubb, Håлка, og er utstillingsansvarlig for klubbens årlige utstilling, har hun nok å henge fingrene i. Men hobbyen gir henne så mye glede, heder og ære at hun aldri teller timer – hun kan ikke se for seg et liv uten.

Ektemannen er ikke på langt nær like interessert – han vil heller se på maling tørke enn å dra på utstilling ifølge Britt. Like fullt kommer samme spørsmål opp

hvert år: «Hvor blir det World Winner Show i år da?», så helt uinteressert kan han vel ikke være.

Og Ove er grei han, han melder seg ofte som sjåføør – noe Britt setter stor pris på. Det er ikke uvanlig at hun stiller syv, åtte katter av gangen – bortsett fra når hun må fly alene, da blir det bare tre – da er det greit med skyss.

Britt Jarling er veldig opptatt av at oppdrettet hennes skal bidra til en trygg og sunn utvikling av denne fantastiske rasen, både når det kommer til helse, psyke og de typiske kvalitetene til maine coon. Hun liker dårlig en utvikling hvor man beveger seg bort fra rasestandarden. For Britt finnes det ingen snarveier, kvalitet i alle ledd er det eneste som gir langsiktige resultater – noe som har gitt henne mange høyt premierte katter.

Det virker som kattene hennes er like kvalitetsbevisste som matmor, for de kaster seg alltid over Royal Canin-føret sitt”.

Ett helt liv med sällskapsdjur, visst är det möjligt!

Text // Lena Heimlén. Källa: Manimalis
Bild // Waltham

Sällskapsdjurens positiva effekter för den enskilda människan och på samhället i stort är väl kända. Det visar såväl svensk som internationell forskning. Man blir därför aningen oroad när man på nätet hittar uttalanden från Astma- och Allergiförbundet som till exempel att "alla äldreboenden ska vara djurfria" och "det finns för många pälsdjur inom äldreboenden" samt att det är "många medlemmar" som hör av sig med problem att besöka äldre släktingar på boenden där djur är tillåtna.

Vid en närmare granskning ser man att dessa uttalanden har några år på nacken, men delvis tycks inställningen hos förbundet leva kvar.

"Astma- och Allergiförbundet är inte helt emot att tjänstehundar införs inom omsorgen ifall det kan visas att de har en dokumenterad nytta" skriver ombudsman Marie-Louise Luther i ett mail som fortsätter "problem uppstår ofta när sällskapsdjur införs inom omsorgen utan vare sig planering, riskbedömning eller information i förväg" och tillägger att Sveriges kommuner måste säkerställa att det "alltid finns en majoritet djurfria alternativ" inom äldreomsorgen.

Ulla Björnehammar, Manimalis ordförande, är kritisk.

- All forskning visar på oerhört många förbättringar, inte minst bland äldre människor, när man får vara tillsammans med djur. Färre läkarbesök, minskad läkemedelsanvändning, bättre värden vad gäller puls och blodtryck, för att inte tala om den ökade livskvaliteten som många äldre menar att de har tack vare sin hund eller katt.

Och det går faktiskt att lösa de praktiska problemen, fortsätter Ulla Björnehammar. De flesta äldreboenden har flera avdelningar så om någon i personalen, boende eller någon anhörig är svårt allergisk så kan man ha en djurfri avdelning och en där pälsdjur är tillåtna. Det finns ju fler allergier att ta hänsyn till än just de mot pälsdjur; kvalster, nötter, damm, tobaksrök, pollen och så vidare.

Pälsdjursallergi förekommer hos cirka 15 % av befolkningen. Enligt professor Magnus Wickman är det ungefär 5-10 % av alla pälsdjursallergiker som reagerar med svåra symptom, det vill säga mindre än en procent av befolkningen. Och då många hushåll i Sverige har ett eller flera pälsdjur så sprids allergener överallt. Djurägarnas kläder och hår fungerar som transportörer. Detta innebär att i skolor, offentliga lokaler, serviceinrättningar, biografier, restauranger med mer är allergennivåerna från pälsdjur mycket höga. Att förbjuda djur på just äldreboenden med hänvisning till att allergiska släktingar inte kan komma på besök, känns därför ganska överdrivet.

När det gäller sociala tjänstehundar, exempelvis vårdhundar, terapihundar, besökshundar och liknande, har Socialstyrelsen utfärdat riktlinjer som beskriver de regelverk som gäller när hundar används inom vård- och omsorgsverksamheter.

- Givetvis ska man ta problem med allergier på största allvar, säger Ulla Björnehammar, och utöver Socialstyrelsens riktlinjer har ett flertal organisationer gemensamt tagit fram "vägledning

till praktiskt arbete" för att hundar ska arbeta inom vård och omsorg under kontrollerade former. Visst går det att lösa de flesta problem så att både djur och människor får plats i vårt samhälle. Det gäller både sällskapsdjur och hundar i tjänst.

Sällskapsdjur har många positiva effekter av såväl ekonomisk som psykologisk, fysiologisk och social karaktär. Manimalis motto är att alla som vill ska ha möjlighet att komma i kontakt med sällskapsdjur i livets alla skeden.

- Vi är många som vill leva med våra djur hela livet. Det förutsätter givetvis ett ansvarsfullt djurägande och i det ingår bland annat att man tar hänsyn till människor med pälsdjursallergi.

Hur det kan fungera inom just äldreomsorgen är en organisationsfråga. Som man inte löser genom att förbjuda djur.

Mer information: Hundar i vård och omsorg - vägledning från Socialstyrelsen: www.socialstyrelsen.se/publikationer2014/2014-87

Hundar i vård och omsorg - vägledning till praktiskt arbete. Framtagen i samarbete mellan bland andra Svenska Läkaresällskapet, Svenska Terapihundsskolan, Kommunal och Astma- och Allergiförbundet. www.svf.se

INFORMATION OCH MEDLEMSSERVICE

KATTFODERSORTIMENT

FÖRÄNDRINGAR

FELINE HEALTH NUTRITION-sortimentet (FHN) består av 21 produkter anpassade efter kattens ålder, livsstil och individuella behov. Nu har vi bytt utseende på påsarna och vissa av produkterna har även fått uppdaterade recept.

Med den nya förändringen blir det lättare för kattägaren att välja rätt produkt till sin katt.

På Mina sidor kan du läsa allt om vilken typ av ändring som skett och varför.

VILL DU VETA MER OM

FODER?

Har du en fråga om foder så är du välkommen att skicka in den till info.swed@royalcanin.com. Vi svarar på alla frågor och finns det plats i Breeder Magazine så publicerar vi din fråga även här, så att fler kan ta del av svaret.

KOM IHÅG ATT BESTÄLLA FILTPAKET!

Som uppfödare har du förmånen att beställa hem vårt filtpaket att skicka med din kattunge vid leverans.

Filtpaketet innehåller vår populära kattungefilt samt en praktisk folder där du fyller i viktig information. Filten gör det möjligt för kattungen att få med sig sin "hemmadoft" till sitt nya hem, vilket bidrar till en ökad trygghetskänsla. Filtpaketet skickas med brev direkt hem till dig.

Din kattungeköpare får en värdecheck på 500 kronor för att köpa tillväxtfoder i god tid innan kattungens hemkomst och kan hämta ut ett kattungepaket i butik/ klinik.

Kattungepaketet innehåller: Mapp för viktiga papper, måttkopp, Boken om kattungen, kattleksak och erbjudande om återköpskupong 150 kr* [vid köp av minst 1,5 kg foder] och allt förpackat i en praktisk foderhink med lock.

KATTUTSTÄLLNINGAR

TRÄFFA OSS!

Nästa kattutställning som ligger på tur sker den 3-4 september. Då finns vi på plats i Eskilstuna, där Mellansvenska Kattklubben bjuder på kattutställning.

Hela evenemangskalendern hittar du på royalcanin.se

För dig som även har hund vill vi redan nu påminna om att Hundens Dag firas den 24-25 augusti i butiker och kliniker över hela landet, med riktigt bra erbjudanden.

På hundensdag.royalcanin.se hittar du vilka butiker/kliniker som är med och firar. Här kan du också lägga upp en bild på din hund för att vara med i vår fototävling. Om just din hund får flest röster så kan du bli en av tio som vinner en årsförbrukning hundfoder.

HANDLA PROFILARTIKLAR I

WEBBSHOPEN!

Välkommen att handla profilprodukter i webbshopen. Där hittar du bland annat vår praktiska utställningsstol och boken för dig som vill veta mer om kattuppfödning.

Priset på alla produkter i webbshopen är alltid inklusive moms. Du kan använda dina omvandlade poäng som betalning, eller betala med bank- eller kreditkort. Leverans sker inom cirka tre dagar från att vi har mottagit din betalning. Alltid fraktfritt!

För att handla profilprodukter i webbshopen loggar du in på Mina sidor och klickar på länken Profilprodukter.

HÅLL KOLL PÅ KATTENS VIKT – BODY CONDITION SCORE

I förra numret av Breeder Magazine svarade vår foderexpert på hur man bäst håller vikten på sin katt. Tabellen "Body Condition Score" fanns med som en bild. Tabellen visar hur man kan hålla koll på kattens hull. Tabellen finns nu att ladda ner på Mina sidor/Kunskapsbiblioteket. Den finns både för katt och hund.

AKTUELLA KAMPANJER

På vår hemsida hittar du aktuella nationella kampanjer som gäller i butik eller veterinärklinik. Kampanjerna kan variera i tid hos butik/klinik och finns i ett begränsat antal samt gäller så länge butikens lager räcker. Besök din butik/klinik och fråga gärna efter aktuella kampanjer från Royal Canin.

Fråga foderexperten

Hej,

Är vegetabiliskt protein en billig och sämre ersättning för animaliskt protein?

Svar:

Nej, det stämmer inte. Proteinets ursprung säger mycket lite om dess kvalitet. Det är en vanlig fördom att vegetabiliska proteinkällor i katt- och hundfoder har sämre kvalitet och smältbarhet jämfört med animaliskt protein.

Det finns vegetabiliska proteinråvaror som har en mycket god smältbarhet, till exempel vetegluten, och det finns animaliska proteinråvaror som har en låg smältbarhet, till exempel animaliskt proteinmjöl som torkats vid hög temperatur. Vi på Royal Canin har ett stort fokus på god smältbarhet vid valet av proteinråvaror.

Ibland talar man om att ett protein är högvärdigt. Då syftar man på hur väl aminosyrans profil i en råvara eller produkt överensstämmer med djurets behov. När ett foder är baserat på högvärdiga proteinkällor, tillgodoses djurets behov med en lägre andel protein i fodret. Det är viktigt att poängtera att ett foder med hög proteinhalt inte nödvändigtvis innebär att fodret är av hög kvalitet.

Tarmen tar inte upp hela proteinmolekyler utan dessa måste först brytas ned till sina enklaste beståndsdelar, aminosyror. Det är först när kroppen tar upp aminosyrorna från tarmen som proteinet gör någon nytta. Kroppen känner ingen som helst skillnad på om dessa enskilda aminosyror kommer från vegetabiliska eller animaliska proteinråvaror. Huvudsaken är att de finns där och är lätta att ta upp. Det som är viktigt är alltså vilken aminosyraprofil produkten har, det vill säga vilka aminosyror som ingår i den, och hur väl detta innehåll stämmer överens med kattens och hundens dagliga aminosyrabehov. Det är alltså, ur kattens och hundens synvinkel, mycket viktigare att prata om slutprodukten smältbarhet och aminosyraprofil än om råvarorna är av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung.

Åsa Dufva, Scientific Communication Manager.

Jon med kollegornas hundar Nicki (shetland sheepdog), Nicki (fransk bulldogg) och Tyson (engelsk staffordshire bullterrier)

Röda stolen

– 5 frågor till Jon Magnusson

Jon arbetar sedan fem år på ROYAL CANIN. I sin nuvarande roll är han National Sales Manager på butikssidan. Innan ROYAL CANIN arbetade han med annan detaljhandel, både inom dagligvaror och fackhandel.

Hur ser en arbetsdag på Royal Canin ut för dig?

– Väldigt varierande, vilket också är en del av tjusningen. Vissa dagar är det planering, möten och operativt arbete på kontoret eller med nordiska kollegor. Andra dagar är jag ute med säljarna och träffar kunder.

Har du något sällskapsdjur?

– Jag gillar verkligen djur, men det passar inte in i livet just nu. Många av mina kollegor har hundar med sig till kontoret varje dag, det är trevligt!

Vad gör du på din fritid?

– Mycket! Men fokus ligger på att träffa vänner och familj. Sedan försöker jag hålla igång kroppen med löpning och annan träning. Det blir också en och annan golfrunda.

Har du något motto?

– Ärlighet. Men det betyder inte att man alltid måste berätta allt, det passar inte i alla situationer.

Vad vill du tillägga?

– Jag vill önska alla en trevlig sommar och passa på att påminna er som har med katt eller hund i bilen i sommar – tänk på att temperaturen stiger snabbt i en parkerad bil och utgör en fara för djuret. På vår hemsida visar vi en tabell om hur varmt det blir i bilen olika tider på dygnet:

royalcanin.se/hund/hundkunskap/ovrigt/se-upp-for-sommarens-faror/

21 TIMMARS SÖMN PER DAG MEN INGEN VILA

Att växa upp är ett heltidsjobb. För även under kattungens sömn frigörs viktiga hormoner som främjar deras tillväxt och utveckling. Det är därför en balanserad kost är så viktig. Royal Canins foder för kattungar främjar utvecklingen av skelett, muskler och den neurosensoriska utvecklingen under tillväxtperioden samt ger din kattunge energi att djärvt upptäcka sin nya värld.

När det kommer till foder, räknas varje detalj. Hitta det bästa för din kattunge på royalcanin.se

